

Царь Иванъ Шишманъ съ войска-та си побѣгналъ кѫмъ Срѣдецъ, гдѣто слѣдъ голѣми битки съ турци-тѣ въ западна Срѣдна-Гора, срѣдецско поле и около Витоша, билъ убитъ, а пжкъ видински владѣтель Иванъ Страшимиръ, турци-тѣ заточиле въ Малка-Азия. Царски-тѣ палате въ Тѣрново и всички-тѣ голѣми и хубави сгради турци-тѣ изгориле или растуриле; патриаршески храмъ Вхъннесение Христово, както и много други храмове, преобрѣнале на мюхамедански джамии, а нѣкои преправиле на хамами (бани, кѣпалиници). Изпѣрво турци-тѣ ужъ оставиле свободенъ патриарха Евтимия, който пренесъ патриаршеско-то си сѣдалище въ храма, посветенъ на апостолски-тѣ Петъ и Павелъ, ала напоконъ, откакъ убиле много граждане и пжрвенци, а други заточиле въ Малка-Азия, заточиле въ Тракия и него, послѣдний бѫлгарски патриархъ; Евтимий слѣдъ малко врѣме починалъ. Тѣрновска-та патриархия останала безъ началникъ, а цариградска-та грѣшка патриархия се вжсползвала отъ това нещастие на Бѫлгарска-та Черкова, та скоро си я присвоила. Цариградский патриархъ нарѣкълъ митрополия тѣрновска-та патриархия и се разпорѣждалъ съ нея, като съ своя епархия. Той писалъ на влашкия митрополитъ Иеремия (грѣкъ) да отиде въ Тѣрново, да има пжлно право да управлява светейша-та Бѫлгарска Черкова и да свещеннодѣйствува. Иеремий дошълъ въ Тѣрново и вжршилъ сѫгласно съ заповѣди-тѣ на цариградския патриархъ. Въ 1402 год. тѣрновски митрополитъ билъ почти напжлно подчиненъ на цариградска-та патриархия, а слѣдъ превзимание-то на Цариградъ (1453 год.), цариградский патриархъ още повече оздравилъ и заягчилъ властъ-та си надъ Бѫлгарска-та Черкова съ правдини-тѣ, които му далъ турския султанъ Мохамедъ 2-й, тжъ като тоя послѣдний не е правиль никаква разлика на народности-тѣ, нито пжкъ, като мюхамеданинъ, е зналъ за черковни-тѣ правдини на христиенски-тѣ си подданници отъ разни народности. За да покрие противозаконна-та си постѣпка, цариградский патриархъ далъ на тѣрновския митрополитъ титла-та „Екзархъ на всичка Бѫлгария“ (която титла грѣки-тѣ владици въ Тѣрново носѣхъ до испаждание-то имъ изъ Бѫлгария, прѣди 30—33 години), па оставилъ подъ негова зависимость и нѣколко епископи, бивши митрополии на унищожена-та вече тѣрновска патриархия.